

Драгана Голубовић, проф. раз. наставе
ОШ " Митрополит Михаило", Сокобања
Издвојено одељење Врело

МНОГО ЉУБАВИ И МАЛО ДОБРЕ ВОЉЕ:

Деца у инклузији – пример из праксе

Деца у инклузији - то није никакав баук. Мислим да је циљ сваког учитеља да има добре ученике. Сви ми волимо да имамо ученике са којима можемо на часовима да остваримо сваку замисао.

Али то је веома ретко. Врло је честа појава да у одељењу имамо дете које "не разуме" градиво, не може да уради задатке које раде остали ученици. Такво дете постане повучено и престане да учествује у раду, или постане агресивно, немирно, омета другове, јер само тако може да се искаже у нечему, најчешће негативном.

Тада већ имамо проблем. Е, ту наступа инклузија. Деца која спорије напредују врло брзо заборављају научено. Зато је кључ успешног рада са њима стално понављање садржаја: у било ком делу часа, недељно, после обрађене области, и увек кад вам се укаже прилика.

Важно је уочити добре и лоше стране ученика, његове реакције на неуспех, које методе рада разуме. Онда можемо одредити како ћемо му прилагодити методе рада, наставна средства итд.

То не значи да ће било који ученик у одељењу бити оштећен или запостављен на часовима. Само треба бити систематичан, доследан у раду и веома добро припремљен. Ученици који спорије напредују, могу и треба да учествују у раду одељења, да раде у пару са неким, или у групи, само су захтеви и садржаји прилагођени њима и њиховим могућностима и потребама.

Не постоји образац, формула коју можемо применити на овакво дете.

Сваки човек је јединствен. Зато, да би свако дете израсло у доброг човека, способног да се снађе у животу, оно мора да поседује одређено знање.

Вршњаци могу много да помогну у раду са таквим учеником, зато је важно наћи начин да створимо једну пријатељску атмосферу у разреду. То је препуштено нама јер ми свакодневно ослушкујемо одељење и њихова размишљања.

Наставна средства могу бити врло једноставна, али ће пуно значити ученику. Често коришћење диференцираних задатака може да допринесе навикавању ученика да свако добија другачије задатке, те им не смета што неки њихов друг не ради и не учи исте садржаје као и остали.

Сваки, ма и најмањи успех треба похвалити.

Имала сам прилику да две године радим са ученицом која спорије напредује. Два пута је понављала разред.

У трећи разред је кренула са знањем сабирања једноцифрених бројева са прелазом преко десетице бројећи прсте. Могла је да сабере два двоцифрена броја без прелаза преко десетице. Реченице су јој биле предуге, често бесмислене.

Математика је заиста била велики проблем за њу. Умела је да буде врло агресивна када не може да схвати нешто, а о себи је имала јако лоше мишљење. Није схватала ниједан методички поступак, па сам морала да смислим начин да јој објасним садржаје.

Користила сам таблицу бројева до 100 и бојење решења на њој да би јој објаснила сабирање са прелазом преко десет, и небројено пута се враћала на то док није схватила. Затим је научила бројеве до 1000, па онда сабирање троцифрених бројева, увек уз сличице и илустрације у свесци. Њена добра страна је било то што је јако лепо цртала и волела цртеже и боје, па је то био

начин да лакше схвати садржаје из математике.

Мере за дужину је схватила помоћу модела од жице, исто тако и обим правоугаоника и квадрата. Могла је да схвати само основни начин рачунања обима сабирајући дужине страница.

Множење је тек у четвртном разреду могла да схвати и то помоћу дидактичког материјала који сам добила од Педагошко-психолошке службе. Таблицу множења је учила сваким бројем посебно, уз цртеже. Дуго се ослањала на цртеже у рачунању. Сабирање и одузимање јој је већ било познато, па се лакше сналазила са вишецифреним бројевима кад је једном научила да их пише и чита. Дељење јој је било најтеже и несигурна је када дели.

Јединице за површину је схватила лепећи квадратне центиметре од картона на квадратни дециметар. Тако је схватила и појам површине квадрата и правоугаоника. Научила је и да препознаје и записује разломке типа $\frac{1}{n}$, $n < 10$.

Велику подршку сам имала од колега, руководства школе, педагошко психолошке службе, родитеља девојчице, њених вршњака. То је девојчици много значило. Схватала је да је нико не посматра као неуспешну, већ да се сви труде да јој помогну у учењу.

На крају четвртог разреда је имала потпуно другачију слику о себи и свом знању.

Овог септембра је кренула у пети разред са већим самопоуздањем, солидним знањем, већом надом у успех.

Ми радимо велики посао! Наш труд може да значи велику прекретницу у животу ових малих бића. Ми смо ти који можемо да направимо велики преокрет у њиховом животу.

Зато будимо отвореног ума! Потребно је само мало добре воље!